

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์	พฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคการกุศลแก่วัดของพุทธศาสนิกชน
ชื่อผู้เขียน	นายราชวัตร กลั่นเรืองแสง
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2562

วัดเป็นองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทต่อพุทธศาสนิกชนไทยในทุกช่วงชีวิตนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้วิถีชีวิตของบุคคลและชุมชนมักได้รับอิทธิพลจากหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่ช่วยขัดเกลาสังคมให้น่าอยู่ การบริจาคการกุศลแก่วัดของพุทธศาสนิกชนจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้วัดซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่เกิดจากความต้องการของสังคมยังคงอยู่ได้ ความเข้าใจพฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคการกุศลแก่วัดของพุทธศาสนิกชน จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายของวัดที่มีต่อพฤติกรรมการบริจาคของพุทธศาสนิกชนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในต่าง ๆ ของวัด และเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งร่วมมือร่วมใจกันของสังคมในที่สุด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจำนวน 1,355 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างกรุงเทพมหานครฯ จำนวน 400 ตัวอย่าง และจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 574 ตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2562 อาศัยการวิเคราะห์พฤติกรรมการตัดสินใจบริจาคพุทธศาสนิกชนที่มีลักษณะสังคมเมืองและภูมิภาคด้วยแบบจำลองโลจิสติก และแบบจำลองมัลติโนเมียลโลจิสติกในการวิเคราะห์การบริจาคเงิน สิ่งของ และการทำจิตอาสา แสดงให้เห็นว่าพุทธศาสนิกชนที่มีลักษณะสังคมเมืองและภูมิภาคมิได้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านการบริจาคการกุศลแก่วัด เมื่อพิจารณาลงไป เพศหญิงมีนัยสำคัญต่อการบริจาคเงินและสิ่งของเท่านั้น การบอกบุญเพื่อรวบรวมศรัทธาของพุทธศาสนิกชนควรเน้นที่เพศหญิงซึ่งต้องการที่จะบริจาคการกุศลในด้านเงิน และสิ่งของมากกว่าเพศชาย แต่สำหรับด้านรายได้ต่อเดือนมีผลต่อการบริจาคสิ่งของเฉพาะพุทธศาสนิกชนที่อยู่ในกรุงเทพเท่านั้น การรับบริจาคสิ่งของวัดในกรุงเทพจึงมีโอกาสได้รับมากกว่าหากผู้บริจาคมิรายได้สูง เห็นได้ว่ารายได้ที่สูงขึ้นมิได้ทำให้การบริจาคเงินเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด ส่วนใหญ่แล้วพุทธศาสนิกชนไม่ว่ารายได้เท่าใดก็จะบริจาคในจำนวนใกล้เคียงกัน

(3)

การบอกบุญอย่างทั่วถึงของวัดจะได้ผลดีมากกว่าการมุ่งไปที่กลุ่มผู้มีรายได้อะดับต่าง ๆ ที่เป็นการเฉพาะ

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา การสวดมนต์ซึ่งสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริจาค การกุศล การจัดกิจกรรมที่มีการสวดมนต์ร่วมด้วย เช่น การนำพุทธศาสนิกชนสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น การจัดกิจกรรมบวชชีพราหมณ์ในวันพระ จะทำให้มีการบริจาคเพิ่มมากขึ้นในทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันเทศกาลประเพณีจะมีพุทธศาสนิกชนมาทำบุญที่วัดมากเป็นพิเศษ หากทางวัดต้องการรวบรวมการบริจาคการกุศลประเภทต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ของวัดในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีความเป็นไปได้ที่จะได้รับแรงศรัทธาจากพุทธศาสนิกชนจำนวนมาก

ABSTRACT

Title of Independent Study	Behavior of Buddhists' Decisions on Making Charitable
Author	Mr. Rashawat Klunruangsang
Degree	Master of Economics (Business Economics)
Year	2019

Temple is a Buddhist organization that has played a role in Thai Buddhists in all life stages from the past to the present. Temples impact on ways of life of individuals and communities that are often influenced by the doctrine of Buddhism which help to refine society. Charitable donation to Buddhist temple helps the temple which is a public service that arises from the needs of society can remain. That is why the understanding of decision making behavior of Buddhist charitable donors will be benefit to impose temple's policy on the Buddhist donation behavior in order to achieve the objectives of the temple and ultimately strengthening the cooperation of the society.

The primary data were collected from 1,355 samples, which are divided into 400 samples from Bangkok and 574 samples from Nakhon Ratchasima by accidental sampling during October to December 2019. The analysis of the behavior of making decision to Buddhist donations in urban society and provincial part using logit model and multinomial logit model for analyzing financial and thing donations and volunteering shows that Buddhists in urban society and provincial part do not have any distinct differences in charitable donations to temples. It also shows that only females are significant to donations of money and things. That is way the solicitation for charity to gather the faith of Buddhists should focus on females who would like to donate money and things more than males. Furthermore, the study shows that monthly income will affect on donation of the Buddhists in Bangkok only therefore the donations to temples in Bangkok are more likely to increase if the donor has a high income. It can be seen that the higher income does not increase the donation in any way. Mostly Buddhists will donate a similar amount

(5)

regardless of their income that is why the thorough solicitation for charity of the temple will be more effective than focusing specifically on income groups of various levels.

For Buddhism activities, the study shows that prayers relate positively to charitable donations. The activities that include prayers such as Buddhists morning and evening rituals prayer leading or any Buddhists activities on Buddha's day will increase more donations for all types.

If the temple wants to collect various types of charitable donations for the purpose of the temple, there will be a possibility of receiving a lot of faith from Buddhists especially on the important days of Buddhism and on the traditional days because Buddhists will come to make merit at the temple abundantly.